

”Ett onödigt stort problem”

Ohälsa är kostsamt för individen. Det är också dyrt för företaget och för samhället. Feelgoods vd Joachim Morath vill hjälpa till.

Text: Lotta Dinkelspiel Foto: Jörgen Appelgren

INTERVJU JOACHIM MORATH

Joachim Morath småpratar lite med medarbetarna när han ska bli fotograferad. Ett sätt att skapa lönsam trivsel, vilket för in tanken på hur det står till med Feelgoods egen sjukfrånvaro. Den ligger på 3 procent.

–Det är inte jättelågt, men i förhållande till vården i allmänhet är det väldigt bra, säger Joachim Morath.

Han slår sig ned på den blåklädda stolen i konferensrummet, tar en klunk av teet, en tugga av smörgåsen och stoppar in en portion snus under läppen. Prillan hinner inte vara inne i många minuter innan den nästan utan paus byts ut mot en ny.

–Jag snusar mycket, jag säger ofta att jag ska sluta, säger Joachim Morath, vd för Feelgood.

Snusandet kan tyckas malplacerat för en person som ägnar merparten av dagarna åt att komma tillrätta med ohälsa. Joachim Morath ursäktar sig med att för att må bra behöver man se till helheten. Det är något Joachim Morath ofta återkommer till.

–En människa måste ha några laster. Jag snusar och jag gillar mat, men jag rör också mycket på mig, är extremt måttlig med alkohol och röker inte.

Feelgood arbetar med företagshälsovård. Vd:n hävdar att innebörden ofta missförstås. Folk tror att det handlar om att få anställda att motionera några timmar i veckan samt att gå på årlig hälsoundersökning.

–Vi jobbar inte så. Vårt fokus ligger på att förebygga sjukdomar och stress på arbetsplatsen.

Bolaget grundades 1995, har i dag 600 medarbetare och finns på ett 60-tal platser runtom i landet. Företaget säljer företagshälsovård, där primärvård, träning och sjukgymnastik ingår med lösningar för vissa specifika behov. Företagskunderna står för cirka 80 procent av omsättningen. Feelgood har cirka 10 000 företag och organisationer som kunder, som i sin tur har över 500 000 medarbetare. Bolaget tar i de flesta fall ett helhetsgrepp om företaget. Feelgood börjar då med att genomföra en hälso- och livsstilsundersökning som fastställer hur samtliga medarbetare lever och mår. Hälso-koncernens medarbetare undersöker om det finns tecken på stressrelaterade sjuk-

domar, på drogproblem, dåliga kostvanor eller annat. Genomgången kombineras därefter med tester som mäter de anställdas fysiska tillstånd. Eventuella avvikelser kategoriseras från rött till grönt. Feelgood arbetar med att få bort det röda.

De problem som upptäcks är idag välkända. Cirka 10 procent av medarbetarna på en arbetsplats har någon form av missbruksproblem. Många medarbetare har svårt med gränsdragningar mellan det privata och arbetslivet. Ständig uppkoppling mot arbetsplatsen via mobilen ökar produktiviteten, men har också lett till ökad stress då en del människor inte kan koppla bort det ständiga kommunikationsflödet. Joachim Morath har märkt att efterfrågan ökat på psykologer och beteendevetare under hans fyra år på Feelgood.

–Delvis kanske det är en följd av att medvetenheten ökat. Vi tar bort tabun kring psykologiska sjukdomar.

Enligt Joachim Morath går Feelgoods sätt att arbeta på inte att jämföra med de försäkringslösningar som många företag använder sig av. I Feelgoods fall är företaget motpart, medan försäkringslösningarna är individinriktade. Försäkringslösningen gör att individer kan få stöd, men löser inte problemen på arbetsplatsen, enligt Morath.

Feelgood har kunder som Volvo Personvagnar, Skanska och sedan i år även Stockholms läns landsting med 43 000 anställda. Att gå igenom samtliga medarbetare kan vara en tidskrävande uppgift. Men det är endast genom att fånga upp tidiga symptom som sjukskrivningar går att förebygga. Det kan låta komplext, men det finns beprövade metoder att använda sig av och rätt använt

kan ett företag spara mycket pengar, enligt Joachim Morath.

–Vi halverade sjukfrånvaron på Volvo. Det spar mycket lidande hos individen, men har också stor påverkan på företagets produktivitet, vilket bidrar till att minska företags totala kostnader.

Utöver att sjukfrånvaron minskade, gick arbetsplatsolyckorna ned med 80 procent. Därtill blev medarbetarna betydligt nöjdare med sin arbetsplats. Även kunder som SKF och Skanska är företag som visat på förbättrade resultat. Joachim Morath formulerar

det till att det är en investering som ger ”bra ROI”, (”return on investment”, avkastning på investering, reds anm).

–Minst det dubbla på varje krona du satsar, det påverkar din resultaträkning.

Att företag som arbetar förebyggande med hälsovård sparar pengar bekräftas i studien The Return on Prevention, gjord av The International Social Security Association år 2011. Enligt studien får ett företag som arbetar förebyggande tillbaka drygt två kronor på varje investerad krona. Bolag som i stället arbetar med efterhjälp får tillbaka en krona för varje krona, enligt en annan studie, Rehabiliteringens ekonomi, av Thomas Aronsson och Claes Malmquist från 2002.

Joachim Morath har arbetat på Feelgood i fyra år, inledningsvis som CFO. I april förra året blev han tillförordnad vd och sedan den 1 november 2013 är han permanentad.

Han är uppvuxen i Stockholm och gick på Frans Schartaus gymnasium. Efter skolan arbetade han i back office i finansbranschen, först på Föreningssparbanken och därefter på Aragon Fondkommission. På det senare stället blev han rädd av en chef att skaffa sig en utbildning, och med målet att ta sig tillbaka till finansbranschen började Joachim Morath läsa ekonomi på Stockholms universitet. Han insåg att han inte ville tillbringa livet framför en Bloombergskärm.

I stället köpte han under studietiden två 7-Eleven-butiker tillsammans med sin bror, en på Tomtebotan, en på Rörstrands-

”Jag snusar kopiöst mycket”

Namn: Joachim Peter Morath.

Ålder: 46 år.

Utbildning: Finansiell ekonomi på Stockholms universitet.

Familj: Gift sedan 24 år med Camilla, jurist på Läkarförbundet. Tre barn: Alexandra, 11, Fabian, 15, och Gabriel, 16.

Utökad familj: Äldst av sex syskon. Hustrun äldst av fem syskon. ”Vi är en väldigt stor familj, vilket är väldigt kul.”

Intressen: ”Älskar att laga mat, gillar att jaga och röra på mig.” Tränar på gym regelbundet och går ut med hunden.

Om vännerna: ”Jag har ett rikt socialt liv som jag försöker ta hand om.”

Om snus: ”Jag snusar kopiöst mycket, men man måste få ha några laster, annars mår man inte bra.”

Senast lästa bok: Har precis läst om *Gustavs grabb* av Leif G W Persson. ”Han har gjort en fantastisk resa.”

Namnet Morath: Släkten kom till Sverige från Ryssland på 1700-talet.

”En människa måste ha några laster. Jag snusar och jag gillar mat, men jag rör också mycket på mig, är extremt måttlig med alkohol och röker inte.”

INTERVJU JOACHIM MORATH

”Det förslag som ligger i budgetpropositionen visar att politiker inte riktigt förstår hur företagshälsovården kan användas. Den bör användas i förebyggande syfte, inte när sjukdomarna redan blommat ut.”

▶ gatan. Butikerna sålde bröderna när Joachim Morath hade pluggat färdigt.

–Det blev en bra affär, men framför allt var det nyttigt. Jag lärde mig verksamhetsstyrning i det lilla formatet och på många sätt är det samma sak i stora och små bolag.

Därefter började han arbeta för Vencom, ett mindre svenskt konsultbolag, med uppdrag i bland annat Italien, Tyskland och Sverige. Bland kunderna fanns Stenbecksföretagen MTG, TV-Shop samt rekryteringsbolaget Universum.

–Jag hjälpte företag i problemsituationer, såg till att de fick tillräcklig stabilitet för att komma vidare.

Därefter blev det fokus på ekonomi och finans, och Joachim Morath arbetade många år som CFO. ”Inte den kamerala versionen”, som han uttrycker det.

–Jag har alltid jobbat väldigt operativt.

Det första jobbet som finanschef var på en virtuell mobiloperatör vid namn Campuz Mobile som senare såldes till Vodafone, därefter på Phone House, På BB Tools Sverige och slutligen på Feelgood.

–Jag kom hit för att kolla processer och strukturer. Jag visste inte mycket om företagshälsovård då, hade egentligen bara attesterat lite fakturor. Jag insåg snabbt att det fanns mycket möjligheter, vilket gjorde att jag fastnade direkt.

Feelgood verkar på ett område som har kommit att bli en av vår tids största samhällsproblem. Trenden är tydlig, såväl lång- som korttidssjukskrivningar ökar. Den nedgång i antalet sjukskrivna i privat sektor som kunde skönjas mellan 2006 och 2010 har nu vänt uppåt igen. Inom den offentliga sektorn har sjukskrivningstalen pekats uppåt rakt igenom.

–Ohälsan är ett onödigt stort problem. Det finns så mycket man kan göra för att undvika de stora sjukskrivningstalen.

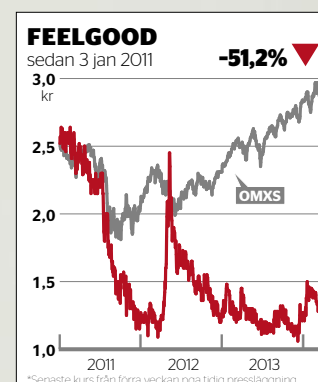

1,7 miljoner människor står fortfarande utanför företagshälsovården. Ohälsa är först och främst kostsamt för individen, både ekonomiskt och i form av fysiska och psykiska besvär. Det är också kostsamt för företaget och för samhället. Därför är Joachim Morath förvånad över att politikerna inte är mer engagerade i det som Feelgood gör. Det handlar inte om staten ska in med en massa pengar, men de borde uppmuntra

företag att arbeta med hälsofrågor på ett mer strukturerat sätt. På så vis skulle det gå att få ned sjukskrivningstalen kraftigt.

- Det förslag som ligger i budgetpropositionen visar att politiker inte riktigt förstår hur företagshälsovården kan användas. Den bör användas i förebyggande syfte, inte när sjukdomarna redan blommat ut.

Den organiska tillväxten inom företags-

hälsovården såg en dip under åren 2011 och 2012, men ligger kring fyra procent. Marginalerna däremot är ingen särskilt rolig läsning. Feelgoods omsättning har stått förhållandevis still de senaste åren, även om det delvis är en följd av att Feelgood sålt av träningsverksamheten. Bolaget är noterat på Stockholmsbörsen, omsatte 589 miljoner kronor i fjol och gjorde ett rörelseresultat på ringa 4 miljoner, en

rörelsemarginal på under 1 procent. Den har varit bättre, 2,5 procent 2012, men har konsekvent legat på en låg nivå. Aktiemarknaden har heller inte varit nådig mot Feelgood, vars börskurs halverats sedan toppen för två år sedan.

-Det handlar om bristen på affärsmässighet. Vi får väldigt bra effekt av det vi gör, men vi är inte lika bra på att ta betalt. Vi tar

betalt per timme, men är dåliga på att debitera, vi levererar långt mer än vi tar betalt för. Vi skapar ett verkligt värde och utifrån det värdet måste vi kunna ta betalt.

Målet är att kunna nå rörelsemarginaler på 7,5 procent över en konjunkturcykel. Det långsiktiga tillväxtmålet ligger på 10 procent per år.

-Det tror jag vi kan nå ett par år framåt i tiden. ●